

26.1.2018

SAMAKin hallitukselta (puolue- ja SAK-/LO-sihteeriryhmältä)

Työläiskongressille 2018

Julkilausumaehdotus – Arlandan-julistus

Hallituksen ehdotus vuoden 2018 työläiskongressin julkilausumaksi on liitteenä.

Arlandan-julistus: Osaamisesta turvaa

On aika kääntää uusi sivu.

Sosialidemokraateilla on taitoa ja tahtoa viedä Pohjoismaita eteenpäin.

Yhdenvertaisuuteen, tehokkaaseen toimintaan, sukupuolten väliseen tasa-arvoon ja luottamukseen perustuva pohjoismainen malli on koko maailman mittakaavassa ainutlaatuinen.

Tärkein tehtävämme on luoda lisää hyviä työpaikkoja ja taata turvallinen arki kaikille. Me valitsemme yhteistyön yksin selviytymisen sijaan, osaamisen palkkojen alentamisen tilalle ja hyvinvoinnin veronkevennysten edelle.

Pohjoismailla on nyt paremmat mahdollisuudet kuin koskaan aiemmin. Meillä on sitä osaamista, teknologiaa ja yhteishenkeä, jota tarvitaan Pohjolan kehittämiseen. Meillä on aihetta optimismiin.

Samalla kasvavat myös haasteet, etenkin työelämässä. Näemme kahtia jakautuneita työmarkkinoita, epävarmoja työsuhteita ja sosiaalista polkumyyntiä.

Toimivat, järjestäytyneet työmarkkinat ovat pohjoismaisen mallin peruspilari. Ilman tasa-arvoista palkkausta, työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja työpaikkademokratiaa asiat olisivat Pohjoismaissa toisin.

Nyt kun Pohjoismaiden työmarkkinoihin kohdistuu perustavanlaatuisia haasteita, haluamme:

- **Nostaa osaamisen keskiöön työmarkkinoilla.** Yritysten tulee vastata muutoksiin vahvistamalla työntekijöiden osaamista, ei irtisanomisilla. Vain näin voimme kohdata uuden teknologian haasteet. Emme halua silpputyöyhteiskuntaa. Osaamistason nousuun tähtääviä toimia tulee kehittää työmarkkinaosapuolten ja viranomaisten keskinäisessä yhteistyössä, ja sen tulee edistää siirtymistä ekologisesti kestäviin elinkeinoihin.
- **Sosiaalisen polkumyynnin ja harmaan talouden vastaiset toimintaohjelmat kaikkiin Pohjoismaihin.** Emme anna sosiaalisen polkumyynnin levitä Pohjolaan. Siitä kärsivät niin työntekijät kuin vastuulliset työnantajat. Sosiaalisen polkumyynnin vastainen taistelu vaatii erilaisia toimenpiteitä ja systemaattista panostusta. Kuntien, aluehallintojen ja valtion viranomaisten pitää huomioida julkisissa hankinnoissa reilut työehdot ja sosiaaliset kriteerit.

- **Tehokkaita toimia järjestäytyneen työelämän puolesta.** Niin yritysten kuin työntekijöidenkin järjestäytyminen on tärkeää, mutta järjestäytymisaste on laskussa joillakin aloilla. Järjestäytymättömyys vie pohjan työmarkkinoilta ja koko pohjoismaiselta mallilta. Siksi järjestäytymisen edistäminen on yhteiskunnallinen tehtävä, josta myös viranomaisten tulee ottaa vastuuta.

SAMAKin tulevaisuuden työelämää käsittelevä hanke on tuottanut lukuisia ehdotuksia toimenpiteiksi, joiden avulla voimme toteuttaa kaiken tämän.

Jatkamme pohjoismaisen mallin kehittämistä.